

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Om[n]ia p[e]c[ca]ta[m] mundi reducunt[ur] ad sup[er]bia[m] luxuria[m]
[et] auaricia[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

ras et idoc. tunc dicitur transire ad alium magis scientem. sic quod si fiat cum licentia pro-
plebani. et si ipse non dederit tibi licentiam tunc potes cape licentiam a superiori. sicut
quod spernit penam iniunctam sibi pro peccatis suis. talis dicitur illa peccata rursus peccet
et etiam ille qui fuit in voluntate sua peccata velle iterare. ille illa peccata iterato
dicitur peccet. Subdit quod in articulo mortis alicuius infirmi nullus presbyter dicitur
illi penam iniungere. sed potest illi dicere quod agere debeat si voluerit et poterit illi
dicere quod si veniat de illo morbo quod veniat ad ipsum. Subdit quod illa quartus
quod. missa. preces. elemosyna. et ieiunia absoluunt animas de purgatorio.

¶ Primo notandum. quod in quibus casibus aliis potest iterare confessionem. Primo
si prius sacerdos est ignarus. Secundo si prius sacerdos non habuerit aucto-
ritatem. Tercio si iterum proponit peccare. Quarto si diuidat confessionem. Quinto
si penitentiam sibi iniunctam non seruauit.

Triplex penitentia

¶ Secundo notandum. quod triplex est peccatum. scilicet in deum. in proximum. et in semetipsum
ista tria peccata habent tria opera satisfactoria. sicut sunt orationes. elemosyne. et ieiun-
nia. quod qui peccat in deum potest satisfacere per orationes. quod per orationes aliis reconciliatur
deo. Sed qui peccat in proximum potest satisfacere per elemosynas dando eas pauperibus
et primo suo. Sed qui peccat in semetipsum potest satisfacere per ieiunia et macer-
ationem corporis. Sic eodem modo in penam tria occurrunt. primo culpa delet. secundo
gratia diuina infunditur. tertio peccata remittuntur. et sic istis tribus correspondet
tria opera satisfactoria. scilicet elemosyna. oratio. et ieiunium. nam delectationi culpe corres-
pondet oratio. quod oratio fit ad delendam culpam. sed infusioni gratie correspondet elemosy-
na. sed remissioni peccati correspondet ieiunium et corporis maceratio.

*Satisfactio
triplex.*

¶ Tercio notandum. sicut dicitur. quod illa quattuor. missa. preces. etc. valent ad satisfac-
tionem. Pro quo notandum quod satisfactio est triplex. quod est propria et voluntaria. quod
1. dicitur voluntaria tamen. et quod est propria et non voluntaria. Satisfactio propria et volunta-
ria fit ista quam facimus in presenti vita pro peccatis nostris. nam dicitur propria. quod pro nos-
2. trismetipsum fit. et dicitur voluntaria. quod homo voluntarie facit eam. Secunda est voluntaria et
non propria. et ista quam nos facimus pro redemptione animarum in purgatorio exstitus
quod anime exstitus in purgatorio iuuant suffragiis amicorum et christifidelium. et sic
est voluntaria et non propria. quod homo voluntarie facit. sed non pro semetipso. et sic non est pro-
3. pria. Tercia est propria et non voluntaria. et est illa quam anime faciunt in purgato-
rio exstitus. et dicitur propria. quod pro peccatis propriis sustinent. sed non est voluntaria. quia
si cum velle eorum esset tunc licentius ipsam non vellent habere.

*Numero per
rationem.*

¶ Item nota. sicut dicitur. quod dona seu elemosyne. orationes et ieiunia valent pro redem-
ptione animarum in purgatorio exstitus. Pro quo est notandum. quod omnia peccata mundi re-
ducuntur ad tria. scilicet ad superbiam. auariciam. et luxuriam. vnde Iohannes in canonica sic in-
quit. Omne enim peccatum aut est concupiscentia carnis. aut concupiscentia oculorum. aut
superbia vite. Concupiscentia carnis est luxuria. et ad illam reducit gula. Sed con-
cupiscentia oculorum est auaricia ad quam reducit accidia. Tercium peccatum est super-
bia vite. ad quam reducuntur ira et inuidia. sed de istis tribus modis possumus
1. 2. 3. satisfacere per tria opera satisfactoria. scilicet per ieiunium. orationes. et elemosynam. quod
per orationem satisfacimus peccato superbie. sed per elemosynam satisfacimus peccato auaricie.
scilicet dando spiritibus pauperibus. sed per ieiunium satisfacimus peccato luxurie et ex-
sequenti gule. Sed ad propositum si anime sunt in uoluntate his tribus peccatis tunc bonum
est ut subueniamus eis his tribus. scilicet oratione. elemosyna. et ieiunio ut cito
tunc liberentur a purgatorio. quod in quantum plus impendimus eis suffragia tanto

Folium CXXXIII

ritius literatur de penis purgatorij. **U**n misericordia qua facim⁹ magis indigentibus plus est poteranda q^m illa qua facim⁹ istis qⁱ tantu no indiget. **vi** ps. **B**eat⁹ vir qⁱ intelligit sup egeni z pauperes. **U**n sciendu q^d ille d^r paup qⁱ seipm iuuare non pt. sicut sunt aie in purgatorio. ille em nullo mo pnt seipas iuuare de pena eaz nisi veniēte volūrate dei. ergo eis mag⁹ sciendū est iuuame de amicis suis z de bonis qⁱ miserūt h^{ic}

.i. secreta manifestet .i. pctā

Presbyter occulta non prodat crimina plebis

s^c pctā. manifestauerit. puabit .i. diuino officio

Que si prodiderit spoliabitur ordine sacro

.i. p^{ri}uā. i. d^electi

In populo pena peccati sic moderetur

.i. nimis paz .i. nimis multū .i. pctō .i. g^uet. s^c p^{ri}m

Neminus aut nimium pro crimine sarcinet istum

fatis est .i. iterū dicas

Sufficit ne vnq³ replices confessa. nisi sis

s^c pctm .i. resumptio pcti

Lapsus in hoc iterum. tunc hec replicatio penam

s^c pcti .i. in p^{ri}tedo

Dimit et culpam dum mutas presbyterum tunc

.i. repies .i. grām pctōz .i. eadē pctā

Inuenies veniam scelerum totum replicando

Quic autor ponit alia documēta dices. null⁹ sacerdos d^r publicare secreta pctā hoim audita in p^{re}ssione. z qⁱcuq³ hec p^{re}alauerit est puandus officio z dignitate sacerdotali. **S**ubdit etiā. q^d p^{ri}uā qⁱ est hoib⁹ iniūgenda p^{re} p^{re}ctis d^r esse moderata. sic q^d penitēs nō nimū aggrauet. nec etiā nimū um alleuet. **S**ubdit dices. sufficit q^d hō semel p^{re}ter sua pctā z nō replis e^{re} ea in aliqua p^{re}ssione nisi p^{re}traffer iterato. sed si aliq³ replicet eadem pctā qⁱ pus p^{re}ssus est. tūc erit ei maior venia. z hoc est verū si p^{re}ter hoc fecerit ex nimia cura timens aliqua pctā negligere.

Quimo nota. l^{ra} innuit q^d p^{re}ssio nō est reuelāda. **R**ō hui⁹ est multiplex. p^{ri}mo rōne honestatis. scdo rōne nccitatis. tercio rōne vtilitatis. **P**ri^{mo} rōne honestatis qⁱ puenit ex p^{re} p^{re}ssoris. qⁱ h^{ic} est honestuz in hoie qⁱ ip^{se} celat qⁱ debet secrete seruari. qⁱ nō honestus d^r qⁱ reuelat nō reuelanda. **S**ecdo p^{re}ssio nō est reuelāda cā nccitatis. qⁱ illa est necessitas obligatio⁹ nis. nā quilibet sacerdos tenet z obligat celare p^{re}ssionē sibi factā. **T**ercio p^{re}ssio nō est reuelāda cā vtilitatis. nā vtilitas est talis q^d eo magis est dis^{re} lecta. z p^{ri}mp^{ri}ozes sunt hoies ad p^{re}ssendū. qⁱ qⁱs hoim vellet p^{re}sseri si cō^{re} fessio eius manifestaret. quasi diceret nullus. z ergo sacerdos nō reuelare p^{re} p^{re}ssionē. qⁱ datur hoib⁹ p^{re} hoc p^{ri}mp^{ri}udo p^{re}ssendi

Secdo nota. dubitat si aliq³ p^{re}sseret aliq³ secretum q^d nō esset pctm v^{er}z sacerdos tūc possit hoc reuelare. **R**ūdet q^d nō p^{re}ter duplicē cām. **P**ri^{mo} p^{re}ter remouere cām diffidētie. qⁱ si sacerdos reuelaret. tūc cresceret dif^{re} fidentia. **S**ecda cā est p^{ri}ntas reuelādi. qⁱ ex reuelatōe redderet suspiciosus

*Confessio a⁹ a
p^{re}ssoria z
nala n⁹ possit*